

efter en vis Betaling, er noget heelt Andet. Hovedsagen er dog, at Retspørgsmaalet er utvivlsomt. Forsaavidt man har paaberaabt sig de tidligere ydede lignende Erstatninger, skal jeg bemærke, at Landet efter Krigen i Begyndelsen af dette Aarhundrede var i den allerfuldstændigste Armod. Dette var nu vel Gudskelov ikke Tilfældet ved Udgangen af den næstforrige Krig, den i 1848—50, men dengang vare Ydelseerne overordentlig ringe i Omfang, og vi troede da, at Alt dermed var vel forbi. Godtgjørelsen var dengang, om jeg saa maa sige, en don gratuit, og det blev ogsaa stærkt fremhævet under alle Debatterne derom, at der kun var Tale om en ringe Ting, som vi nok kunde yde, da vi havde vundet vor Seir og faaet vor Billie. Saaledes troede man dengang, og man meente derfor at kunne gjøre Alle fornøiede. Men nu stiller det sig jo ganske anderledes. Jeg paastaar derhos, at der er ikke En af dem, der nu efter dette Lovforslag vilde kunne faae Noget, for hvem Sagen er magtpaaliggende. Naturligvis, hvis der falder en større eller mindre Sum ned i Stjodet paa dem, saa vil den altid være dem velkommen. Jeg indrømmer, at det maaskee kan have været temmelig strengt paa enkelte Steder under Krigen at faae Jorden tilstrækkelig dyrket, at faae indhøstet osv., men det er nu Altsammen forlængst overstaaet, og det Elid paa Bogne og den Strabads for Hestene, det Afjavn af Rudsfene og den Mellemmad, som Rudsfene maatte have med i Kommen, naar de skulde afsted med Bognene, det kan der ikke nu efter saa lang Tids Forløb være Tale om at erstatte, allermindst for Sjyllands Bedkommende, til hvilket der, som sagt, i saa Henseende blev taget et betydeligt Hensyn ved Fastsættelsen af Krigsskadeserstatningen.

S. Wederfen: Jeg er entig med det sidste ærede Medlem i, at man ikke kan bringe Mellemmaden eller andre saadanne Smaating med i Beregning, naar man lader Kravene undersøge; men jeg kan ikke være entig med ham i, forsaavidt der her særlig tænkes paa

Sjylland, at man ikke skulde yde Erstatning for de heromhandlede Kjørsler, fordi der er givet Erstatning for Ydelseerne til den fjendtlige Armee. Man maa huske paa, at der er Egne i Sjylland, der ikke havde noget Tryk af Fjenden, i alt Fald ikke noget af nogen Betydning, men derimod et saameget større og langvarigere Tryk af vore egne Tropper. Noget Eignende vil vel være Tilfældet med Fyen. Og det er jo derhos langt fra, at den Erstatning, der efter Lovforslaget vilde blive givet, er skiftet til at kaldes en Erstatning, der endog blot tilnærmelsesvis vilde være et Bederlag for det Tab, som Mange have lidt. Jeg maa bemærke, at Tabet endnu ikke er glemt af Mange; thi, naar en Mand er kommen tilbage i Krigsaarene paa Grund af, at hans Jord har maattet ligge hen halvt dyrket eller slet dyrket, naar han derved er bragt tilbage maaskee for et Beløb af flere Hundrede Rd. og har faaet Underbalance, saa er det ikke glemt, fordi Sagen er bleven noget gammel. Jeg kender Steder, navnlig paa større Gaarde, med Hensyn til hvilke det er blevet oplyst, at der har været hele Marker paa en 30 Tdr. Land, hvor Kornet var faaet, og der var pløjet og harvet en eneste Gang, uden at det blev muligt at faae harvet mere. Jeg vil henstille til Overveelse, hvilke Følger det vilde have, hvis det Samme hyppig skulde være Tilfældet. Under alle Omstændigheder kan jeg dog ikke erkjende, at det, at man har faaet en vis Erstatning for Ydelse til Fjenden, skulde medføre, at man ikke kunde have noget Billighedskrav paa Erstatning for Ydelse til vor egen Armee. Men navnlig ligger det jo i Sagens Natur, at, hvor Fjenden har været, den største Deel af Tiden, der have vore Egne ikke kunnet være, men de have derimod maattet samle sig paa andre Punkter, hvor Fjenden ikke kom.

Indenrigsministeren: Da det af et æret Medlem her ligeoverfor (Chr. Naasussen) er blevet anført, at det foreliggende Lovforslag egentlig skyldes mig, saa skal jeg dog bemærke, at jeg ikke vedkender mig Paterni-